

נוהל ארגוני		 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל : 8.3	תחום : אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור : מרץ 2013	נושא : מכשור רפואי	
תאריך עדכון : פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה : PCI-6; 6.1	
מהדורה : 4	שם נוהל : הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגילניים ורקטליים)	
דף 1 מתוך 20 דפים		

1 מטרה

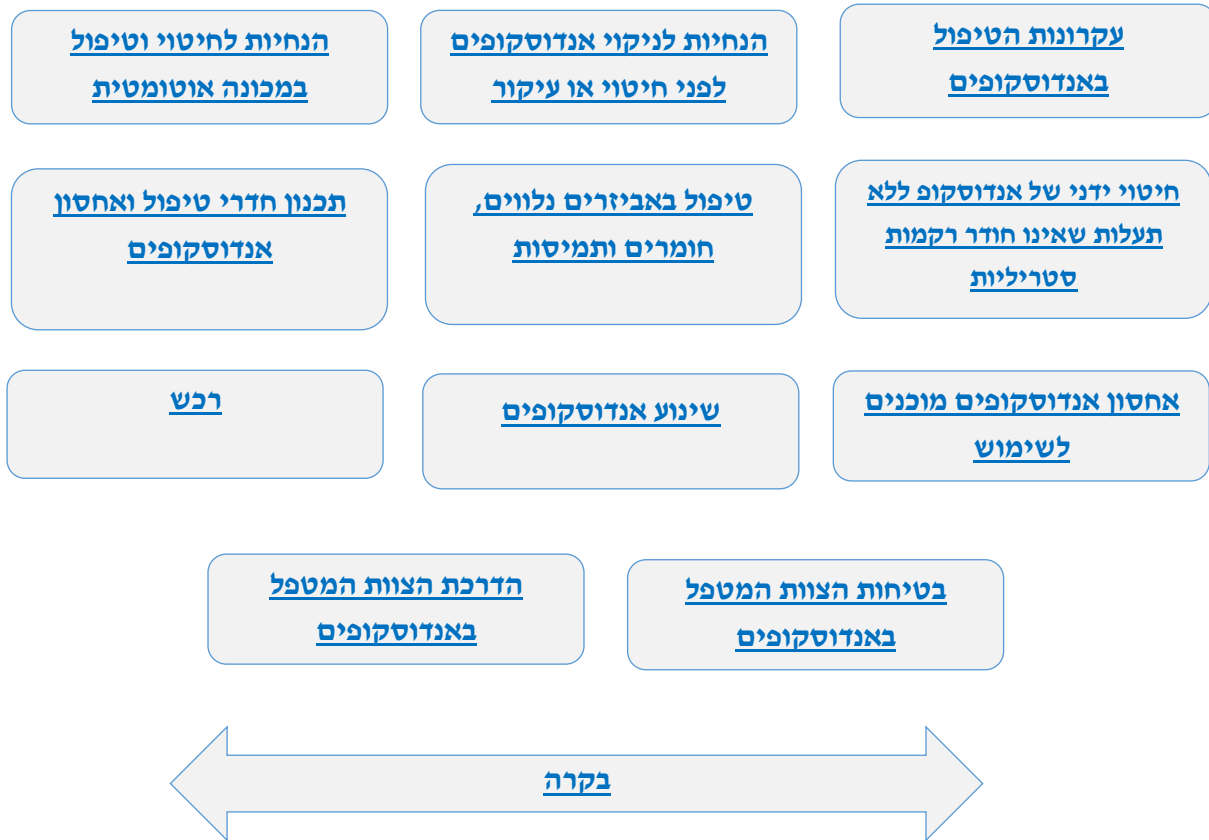
- מטרת נוהל זה להבטיח סטנדרטים בטיחותיים בטיפול באנדוסקופים בהיבט מניעת זיהומים ולמנוע הדבקה במחוללי זיהום של מטופלים וצוות מטפל בקשר לשימוש במכשירים אלה.
- הנוהל קובע כללים אחידים לטיפול באנדוסקופים לאחר פעולת הסתכלות תוך-גופית, ומתייחס למכשירים הבאים :
- 1.1. סקופים החודרים לרקמות סטריליות
 - 1.2. סקופים החודרים לחללי גוף שאינם סטריליים
 - 1.3. סקופים גמישים וקשיחים
 - 1.4. סקופים בעלי תעלות וללא תעלות

עיקרי השינויים האחרונים

- סעיף מס' 3.12 - אתרים בהם ארון האחסון נמצא בחדר פרוצדורות או נפתח ישירות לחדר פרוצדורות, יש להכין את האנדוסקופ לפני כניסת המטופל לחדר ולהימנע מלפתוח את דלת הארון משך כל הפרוצדורה.
- סעיף מס' 5 - מומלץ שימוש במכונת שטיפה בעלת דלת כפולה לעבודה בשיטת "pass-through".
- סעיף מס' 7 - ציוד נלווה שמועבר להמשך ניקוי ותהליכי חיטוי באתר חיצוני למחלקה (כגון : אס"ם) יטופל בנוסף באמצעות הזרקת קצף אנזימתי על האביזרים הנלווים ולתעלות מיד בתום הפעולה. הציוד יאוחסן באתר ייעודי, במיכל סגור, עד הורדתו לאס"ם בהקדם.
- סעיף מס' 11 - רכש של אנדוסקופים ואביזריהם הנלווים, מכונות לטיפול באנדוסקופים, חומרי ניקוי וחיטוי ייעשה בהתאמה להנחיות הנוהל ולאחר אישור הנהלת האס"ם.
- אחריות וסמכות הנהלת האס"ם
- תהליך בקרה על יישום הנוהל

נוהל ארגוני		 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגינליים ורקטליים)	
דף 2 מתוך 20 דפים		

עקרונות והנחיות ביצוע

<u>כללי / רקע</u>	<u>מונחים</u> <u>והגדרות</u>	<u>אחריות</u> <u>וסמכות</u>	<u>סימוכין</u>	<u>אישור הנוהל</u>	<u>נספחים</u>
-------------------	---------------------------------	--------------------------------	----------------	--------------------	---------------

התרחשים בעמוד לעיל מהווה תוכן עניינים גרפי וניתן ללחוץ על כל צורה ולהגיע לפרק המתאים

	נוהל ארגוני	 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל : 8.3	תחום : אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור : מרץ 2013	נושא : מכשור רפואי	
תאריך עדכון : פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה : PCI-6; 6.1	
מהדורה : 4	שם נוהל : הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגילניים ורקטליים)	
דף 3 מתוך 20 דפים		

תוכן העניינים

עמוד	נושא
1	1. מטרה
4	2. כללי / רקע
	עקרונות לביצוע:
5	3. עקרונות הטיפול באנדוסקופים
6	4. הנחיות לניקוי של אנדוסקופים לפני חיטוי או עיקור
7	5. הנחיות לחיטוי וטיפול במכונה אוטומטית
8	6. חיטוי ידני של אנדוסקופ ללא תעלות שאינו חודר רקמות סטריליות
8	7. טיפול באביזרים נילווים, חומרים ותמיסות
9	8. תכנון חדרי טיפול ואחסון אנדוסקופים
10	9. אחסון אנדוסקופים מוכנים לשימוש
10	10. שינוע אנדוסקופים
11	11. רכש
11	12. בטיחות הצוות המטפל באנדוסקופים
12	13. הדרכת הצוות המטפל באנדוסקופים
12	14. תהליך בקרה על יישום הנוהל
13	15. מונחים והגדרות
14	16. אחריות וסמכות
15	17. סימוכין
15	18. כתיבה ואישור נהלים
15	19. נספחים (פירוט בפרק הנספחים)

	נוהל ארגוני	 רפואה חבילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגינליים ורקטליים)	
דף 4 מתוך 20 דפים		

2 כללי/רקע

השימוש באנדוסקופים נפוץ לצרכי אבחון וטיפול במוסדות אשפוזיים ואמבולטוריים. האנדוסקופים קשים לניקוי וחיטוי בשל מבנה מורכב הכולל ציוד סיבים אופטיים עדין וחללים צרים ותעלות, שיש לנקותם בקפדנות לפני פעולת חיטוי או עיקור.

שימוש באנדוסקופים עלול לגרום להעברת זיהומים בין מטופל למטופל ובין מטופלים לצוות מטפל. ואכן, קיימים דיווחים רבים על התפרצויות של זיהומים חיידקיים וכן הדבקה במחוללים המועברים ע"י דם ונוזלי גוף (blood-borne pathogens) הקשורים בשימוש במכשירים אלה; הדבקה במחוללי זיהום בקשר לשימוש באנדוסקופים נובעת מכשלים בתהליכי ניקוי וחיטוי של המכשירים ואביזריהם הנלווים או כשלים בתחזוקה של המכשירים והמכונות. במרבית המקרים, כשלים בטיפול באנדוסקופים קשורים בגורם האנושי.

ניתן למנוע ביעילות הדבקה במחוללי זיהום ולצמצם חשיפה מיותרת של צוות מטפל לחומרים כימיים ע"י: הקפדה על תהליכים מובנים של ניקוי, חיטוי ועיקור של אנדוסקופים ואביזריהם הנלווים, העדפת תהליכים ממוכנים על פני תהליכים ידניים ותחזוקה נכונה של הציוד והמכונות.

מגוון האנדוסקופים המצוי בשימוש גדול ומשתנה כל העת. לא קיימת שיטה אחת המתאימה לניקוי וחיטוי כלל האנדוסקופים. לכן, הטיפול במכשירים אלה חייב להיעשות על פי המלצות היצרן והעקרונות לניקוי, חיטוי ועיקור אנדוסקופים, בשיטות מבוקרות כמפורט במסמך זה.

[חזרה](#)

 רפואה חובילה ואנושית MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE		נוהל ארגוני
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	3
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך	
דף 5 מתוך 20 דפים	גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגינליים ורקטליים)	

3 עקרונות הטיפול באנדוסקופים

ההנחיות לטיפול באנדוסקופים מתבססות על הערכת הסיכון להעברת מחוללים בפעולת הסתכלות תוך גופית: חדירה לרקמה סטרילית, עומס ביולוגי לאחר מגע בריריות, מורכבות המכשיר, נוכחות תעלות עבודה וחללים צרים וזמינות טכנולוגיה מתקפת לניקוי וחיטוי אנדוסקופ נתון.

- 3.1
ניקוי קפדני ומובנה הכרחי לפני חיטוי או עיקור המכשירים: ניקוי ראשוני מהיר יתבצע מיד בהוצאת האנדוסקופ מגוף המטופל. ניקוי קפדני ומובנה לפני הליך חיטוי או עיקור יתבצע בחדר ייעודי.
- 3.2
אנדוסקופ עם תעלות: המסמך מנחה על ניקוי וחיטוי ברמה גבוהה בתהליך ממוכן או בתהליך של ניקוי ועיקור.
- 3.3
מכשור חודר רקמות סטריליות: התהליך המיטבי לאחר פעולה הוא ניקוי ועיקור.
- 3.4
אנדוסקופ החודר לרקמה סטרילית, פעולה המתבצעת בחדר ניתוח: תתבצע במכשיר המתאים לעיקור ע"פ הנחיות יצרן, והאנדוסקופ ינוקה ויעוקר באספקה סטרילית מרכזית.
- 3.5
פעולת הסתכלות באמצעות ציסטוסקופ או היסטרוסקופ המתבצעת מחוץ לחדר ניתוח (במכון או במרפאה): תתבצע במכשיר אשר ינוקה ויעוקר באספקה סטרילית מרכזית או יעבור ניקוי וחיטוי ברמה גבוהה במכונה אוטומטית ייעודית לטיפול באנדוסקופים.
- 3.6
אנדוסקופ עם תעלות החודר לחללי גוף לא סטריליים:
- 3.7
התהליך המינימלי הנדרש הוא ניקוי וחיטוי ברמה גבוהה אוטומטית ייעודית לטיפול באנדוסקופים; בהיעדר טכנולוגיה כזו, אנדוסקופ עם תעלות ינוקה ויעוקר באספקה סטרילית מרכזית לאחר ניקוי קפדני.
- 3.8
אנדוסקופ ללא תעלות: יש להעדיף שימוש בטכנולוגיה ממוכנת. אנדוסקופ ללא תעלות, החודר לחללי גוף לא סטריליים, מחוץ לחדר ניתוח, יעבור כמינימום ניקוי וחיטוי ידני מבוקר ומתועד באופן רציף.
- 3.9
מתמר וגינלי: מחייב שימוש בקונדום ייעודי, חד-פעמי ובאריזה בודדת וסגורה.
- 3.10
שימוש בכיסוי קשיח (כגון EndoSheath) על אנדוסקופ גמיש ללא תעלה (כגון נזופרינגוסקופ) אינו תחליף לניקוי קפדני וחיטוי ברמה גבוהה של האנדוסקופ.
- 3.11
רישום ותיעוד של תהליכי הטיפול באנדוסקופים והפעולות:
- 3.12
3.10.1 כל מחזור ניקוי וחיטוי של אנדוסקופ נתון חייב בתיעוד שמטרתו איתור עתידי של מכשיר/מועד ניקוי וחיטוי.
- 3.10.2 כל פעולה אנדוסקופית חייבת בתיעוד שמטרתו לאפשר איתור עתידי של מכשיר/מועד הפעולה/מטופל נתון.
- 3.11
לרינגוסקופ, ווידאו לרינגוסקופ (גלידוסקופ):
- מכשירים אלה מוגדרים חודרי חללי גוף לא סטריליים; אך, בשל שיעור גבוה של כשל בניקוי וחיטוי של ידית ולהב המכשיר ואחסון לא נאות של מכשירים המוגדרים מוכנים לשימוש, התהליך הנדרש לאחר פעולת הסתכלות בצידוד זה הוא ניקוי ועיקור של הידית ולהלב באספקה סטרילית מרכזית. הצידוד המוכן לשימוש שנבדקה תקינותו ישמר באריזה נקייה.
- אתרים בהם ארון האחסון נמצא בחדר פרוצדורות או נפתח ישירות לחדר פרוצדורות, יש להכין את האנדוסקופ לפני כניסת המטופל לחדר ולהימנע מלפתוח את דלת הארון משך כל הפרוצדורה.

נוהל ארגוני		 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	מספר הנוהל: 8.3	
נושא: מכשור רפואי	תאריך אישור: מרץ 2013	
סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	תאריך עדכון: פברואר 2024	
שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגינליים ורקטליים)	מהדורה: 4 דף 6 מתוך 20 דפים	

4
הנחיות לניקוי של אנדוסקופים לפני חיטוי או עיקור

ניקוי קפדני של אנדוסקופ הוא שלב מקדים הכרחי להליך חיטוי או עיקור.

4.1
ניקוי מידר – יבוצע מיד בתום פעולת ההסתכלות

- 4.1.1
- ניקוי חיצוני - יבוצע באמצעות פד גזה/מגבון ספוג בדטרגנט אנזימטי.
- 4.1.2
- ניקוי של התעלות - יבוצע ע"י הזרקת דטרגנט אנזימטי אל התעלות במשך 10-15 שניות ; מטרת הניקוי היא מניעה של הידבקות חומר אורגני לדפנות המכשיר.
- 4.1.3
- אנדוסקופ ו/או ציוד נלווה שמועברים להמשך ניקוי ותהליכי חיטוי באתר חיצוני למחלקה (כגון : אס"ם) יטופלו בנוסף באמצעות הזרקת קצף אנזימטי על האביזרים הנלווים ולתעלות האנדוסקופ מיד בתום הפעולה. האנדוסקופ והאביזרים הנלווים יאוחסנו במיכל סגור עד להורדתם לאס"ם בהקדם.

4.2
שינוע האנדוסקופ

- 4.2.1
- לאחר הניקוי המידי הראשוני יש להעביר האנדוסקופ המלוכלך לחדר הניקוי במיכל העברה ייעודי, בנתיב שאינו מסכן בזיהום צוות, מטופלים או סביבה.
- 4.2.2
- העברה לאתר טיפול בסקופים שאינו חלל ביציאה ישירה מאתר הפעולה תבוצע בהקדם ומחייבת שימוש במיכל ייעודי סגור.

4.3
ניקוי המשכי

- לפני עיקור או לפני טיפול במכונה ייעודית, יש לבצע ניקוי ידני מובנה לפי הצעדים הבאים :
- 4.3.1
- בדיקת אטימות האנדוסקופ. רק במידה ולא נמצא דלף יש להמשיך בתהליכי ניקוי וחיטוי האנדוסקופ.
- 4.3.2
- ניקוי התעלות והחלקים הפנימיים באמצעות מברשת
- 4.3.2.1
- מברשת דו-צידית או מברשת ראש מלא, טבולה בדטרגנט אנזימטי.
- 4.3.2.2
- להעביר המברשת בתעלה מספר פעמים עד אשר תצא נקייה משאריות לכלוך.
- 4.3.2.3
- לטבול המברשת בדטרגנט לפני כל העברה בתעלה.
- 4.3.2.4
- המברשות תהיינה בגדלים המתאימים לגודל התעלות, חד פעמיות, או רב פעמיות הניתנות לעיקור או טיפול במכונה ייעודית.
- 4.3.2.5
- תמיסת הניקוי תישפך לאחר מחזור השריה אחד ולא תשמש להשריה נוספת.

4.3.3
שסתומים

- 4.3.3.1
- יופרדו מן המכשיר וינוקו לפי הוראות היצרן.
- 4.3.3.2
- פקקים לשימוש חד פעמי האוטמים את תעלת העבודה אשר מועברים דרכם מכשירים (כגון מכשירי ביופסיה)-לא יעברו עיקור חוזר.

 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE		נוהל ארגוני
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך	
דף 7 מתוך 20 דפים	גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגילניים ורקטליים)	

- 4.3.3.3

בתעלה ללקיחת ביופסיה יש להשתמש בפקק חד פעמי בלבד. אין לבצע שימוש חוזר בפקק גם אם לא בוצעה לקיחת ביופסיה בפעולה.
- 4.3.3.4

כאשר מכונת השטיפה אינה מייצרת השרייה, האנדוסקופ יושרה כולו בתמיסת הדטרגנט, כולו או חלקו לפי הוראות היצרן, למשך הזמן המוגדר ע"פ הוראות היצרנים (יצרן אנדוסקופ ויצרן של חומרי הניקוי).
- 4.3.3.5

תמיסת הניקוי תישפך לאחר השריה של אנדוסקופ ולא תשמש להשריה נוספת.
- 4.3.3.6

מכשיר אנדוסקופי הכולל חלקים נוספים - החלקים ינוקו על פי הנחיות היצרן.

חזרה

5
הנחיות לחיטוי וטיפול במכונה אוטומטית

- מיקום המכונות באתר הייעודי לניקוי אנדוסקופים –בכוון התנועה ממלוכלך לנקי באזור בין אתר הניקוי המלוכלך לאתר הנקי - אתר הייבוש והאחסון (ראה פירוט בסעיף 12)

מומלץ שימוש במכונת שטיפה בעלת דלת כפולה לעבודה בשיטת "pass-through".
- 5.1

יש להעדיף מכונה הפועלת כמערכת סגורה המאפשרת ניקוי אנזימטי, חיטוי ברמה גבוהה וייבוש של כל תעלות המכשיר.
- 5.2

ייבוש
- 5.2.1

במידה ואין המכונה מכילה רכיב ייבוש ממוכן, תבוצע פעולה ידנית מיד לאחר סיום תהליך החיטוי.
- 5.2.2

יבוש החללים יעשה באמצעות אוויר רפואי דחוס ולאחריו שטיפת התעלות באלכוהול בריכוז 70-90% **אלא אם בניגוד להוראות היצרן.**
- 5.2.3

חלקו החיצוני של האנדוסקופ יעבור ייבוש בפד-גאזה סטרילי.
- 5.3

מי השטיפה במכונות יהיו מים מעוקרים או נקיים ממיקרואורגניזמים לאחר סינון במסנן עם גודל **חלקיקים** 0.1-0.2 מיקרון.
- 5.4

בקרת איכות המים והחלפת מסננים תבוצע עיתית לפי הנחיות היצרן ותתועד.
- 5.5

במכונה אוטומטית בה תמיסת החיטוי משמשת מס' מחזורים (מכונות שאינן פועלות על הזרקה יחידנית - single shot), התמיסה תעבור בדיקת יעילות לפני מחזור חיטוי על פי הנחיות היצרן.
- 5.6

בקבוקון מי השטיפה של תעלת אוויר/מים יעבור תהליך ניקוי וחיטוי, או ניקוי ועיקור על פי הנחיות היצרן.

חזרה

נוהל ארגוני		 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגינליים ורקטליים)	
דף 8 מתוך 20 דפים		

6	חיטוי ידני של אנדוסקופ ללא תעלות שאינו חודר רקמות סטריליות
6.1	בטיפול באנדוסקופים ללא תעלות, יש להעדיף שימוש בטכנולוגיה ממוכנת אך, כל עוד אינה קיימת יש לפעול על פי ההנחיות המפורטות בנספח מס' 3 – "ניקוי וחיטוי ידני של אנדוסקופ (כולל מתמר רקטלי) ללא תעלות, שאינו חודר רקמות סטריליות
6.2	ניקוי וחיטוי מתמר וגינלי
6.2.1	בכל בדיקה חובה להשתמש בקונדום ייעודי לכיסוי המתמר. על הקונדום להיות חד-פעמי וארוז באריזה נפרדת וסגורה. השימוש בקונדום חד-פעמי אינו מהווה תחליף לניקוי וחיטוי המתמר.
6.2.2	ללא קשר לחובת ניקוי וחיטוי לאחר כל פעולה, יש לנקות ולחטא את המכשיר בתחילת כל מחזור פעילות במכשיר נתון (תחילת משמרת או תחילת יום עבודה).
6.2.2.1	ניקוי יבוצע באמצעות חומר מתאים לניקוי והסרה של חומר אורגני. אם המתמר רטוב לאחר הניקוי, יש לייבשו בטרם ביצוע החיטוי.
6.2.2.2	חיטוי יבוצע באמצעות תכשיר ברמת חיטוי גבוהה.
6.2.2.3	תהליך ניקוי וחיטוי המתמר הוגינלי מפורט בנספח מס' 1 "ניקוי וחיטוי מתמר וגינלי".

[חזרה](#)

7	טיפול באביזרים נילוויים, חומרים ותמיסות
7.1	אביזרים חודרי רקמות, המוגדרים לשימוש חוזר ע"י היצרן (מלקחי ביופסיה, snare cutters וכד') יעברו ניקוי ועיקור באספקה סטרילית מרכזית.
7.2	ציוד נלווה שמועבר להמשך ניקוי ותהליכי חיטוי באתר חיצוני למחלקה (כגון: אס"ם) יטופל בנוסף באמצעות הזרקת קצף אנזימתי על האביזרים הנלוויים ולתעלות מיד בתום הפעולה. הציוד יאוחסן באתר ייעודי, במיכל סגור, עד הורדתו לאס"ם בהקדם.
7.3	חומרים ותמיסות לניקוי יושלכו לאחר כל מחזור השריה.
7.4	שימוש בחומרי חיטוי כולל שימוש חוזר, מחייבת גם תהליכי בקרת איכות של אינדיקטורים לעילות תמיסת החיטוי ("ריכוז מזערי יעילי") – יש לפעול לפי הוראות היצרן.

[חזרה](#)

נוהל ארגוני		 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגילניים ורקטליים)	
דף 9 מתוך 20 דפים		

8 תכנון חדרי טיפול ואחסון אנדוסקופים

- 8.1 בבנייה חדשה או שיפוץ נרחב, מומלץ תכנון אתר מרכזי לטיפול באנדוסקופים במוסד.
- 8.2 התכנון יכול: חללי ניקוי, חללים למכונות אוטומטיות, אתרי אחסון, וייתכס ללוגיסטיקת שינוע ולהקצאה והכשרה של כוח אדם ייעודי הנדרש לטיפול באנדוסקופים.
- 8.3 בכל מקרה, התכנון של חדרי אנדוסקופים מרכזיים או מפוזרים במוסד יהיה כמפורט בהנחיות לתכנון מתקני בריאות FGI 2010 על פי העקרונות הבאים:
 - 8.3.1 הטיפול בסקופים יעשה בחדר ייעודי, נפרד מחדר הפעולות.
 - 8.3.2 אתר לטיפול באנדוסקופים יהיה מרווח ויאפשר תנועה בטיחותית של עובדים ועגלות שינוע; גודלו יהיה מותאם להיקף הפעילות (מספר המכונות ואנשי הצוות).
 - 8.3.3 החדר יתוכנן בהתאמה לתנועה חד כיוונית ממלכך לנקי.
 - 8.3.4 אוורור: חדרי הטיפול באנדוסקופים יהיו בתת לחץ ביחס לסביבה; לפחות 10 חילופי אוויר בשעה.
 - 8.3.5 תשתיות אוויר ומים:
 - 8.3.5.1 יש להתקין מערכת מים מטופלים למכונות אוטומטיות ולמי השטיפה הידנית של אנדוסקופ מחוטא ידנית.
 - 8.3.5.2 יש להתקין הכנה לאוויר רפואי דחוס עם ווסת, באזור הנקי.
 - 8.3.5.3 התקנת כיור לרחצת ידיים וכיור או כיורים נפרדים לרחצת מכשירים.

[חזרה](#)

 רפואה טובילה ואנושית MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE		נוהל ארגוני
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	3
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך	
דף 10 מתוך 20 דפים	גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגילניים ורקטליים)	

9 אחסון אנדוסקופים מוכנים לשימוש

- 9.1 ארונות האחסון יהיו באתר נפרד מאזור הניקוי ומחדר הפעולות.
- 9.2 אחסון המכשירים יהיה בארון אחסון ייעודי עם ייבוש אקטיבי ע"פ הנחיות יצרן הארון והאנדוסקופים, או בארון נקי ומאוורר שנועד לאחסון אנדוסקופים בתלייה אנכית, באופן המגן על ציוד האופטיקה לפי הנחיות היצרן.
- 9.3 ארון לאחסון אנדוסקופים יהיה מחומר הניתן לניקוי וחיטוי, בממדים המתאימים להנחיות היצרן לאחסון הציוד. הארון יהיה מאוורר כך שתימנע הצטברות רטיבות וגם חדירה של אבק ומעופפים.
- 9.4 אחסון בארונות סגורים ומאווררים, באזור נפרד מחדר הניקוי או חדר הפעולות משמר רמת החיטוי החיצוני הנדרשת במכשיר מאוחסן ללא שימוש למשך 5-7 ימים; יש לבצע חיטוי מחודש של מכשירים מאוחסנים אשר לא נעשה בהם שימוש יותר מ 5 ימים.
- 9.5 ארונות אחסון עם ייבוש אקטיבי ייעודיים, מבטיחים שמירה על רמת החיטוי לאחר הטיפול במכונה ומייתרים צורך בחיטוי מחודש אף לאחר אחסון ממושך. יש לבצע חיטוי מחודש עפ"י הוראות היצרן.
- 9.6 באתר בו אנדוסקופים מאוחסנים בארונות שאינם נפרדים מאזור הניקוי או חדר הפעולות, קיים חשש להזדהמות חיצונית של המכשיר ויש לחטא מחדש כל המכשירים בתחילת כל יום עבודה.
- 9.7 יש לקבוע עיתים לניקוי פנימי של ארונות האחסון בחומר מאושר לניקוי וחיטוי סביבתי.

חזרה

10 שינוע אנדוסקופים

- 10.1 שינוע אנדוסקופים מוכנים לשימוש מאתר לאתר, יהיה במארז המשמר את רמת החיטוי/העיקור של האנדוסקופ, כגון מזוודה ייעודית הניתנת לניקוי וחיטוי/עיקור סטנדרטי.
- 10.2 מארזי השינוע יעברו ניקוי וחיטוי לאחר כל שימוש.
- 10.3 אמצעי השינוע של אנדוסקופ נקי לא ישמש לשינוע אנדוסקופ מלוכלך אלא אם עבר **בין מטופלים תהליך** ניקוי וחיטוי ראויים ומאושרים ע"י היחידה למניעת זיהומים.
- 10.4 בשום מקרה אין לאחסן אנדוסקופ במארז שינוע.

חזרה

נוהל ארגוני		 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגילניים ורקטליים)	
דף 11 מתוך 20 דפים		

11 רכש

- 11.1 רכש של אנדוסקופים ואביזריהם הנלווים, מכונות לטיפול באנדוסקופים, חומרי ניקוי וחיטוי ייעשה בהתאמה להנחיות אלה **ולאחר אישור הנהלת האס"ם.**
- 11.2 מס' האנדוסקופים הנדרשים לשירות נתון יותאם לנפח הפעילות בהתחשב במשך הזמן הנדרש לניקוי והחיטוי או לניקוי והעיקור בין מטופל למטופל.
- 11.3 יש לקבוע מנגנון מוסדי מתאם בין הנחיות מסמך זה ורכש אנדוסקופים, מכונות, אביזרים וחומרים.
- 11.4 חובת שימוש בציוד רשום - תהליכי הניקוי והחיטוי יבוצעו רק בחומרים ובמכונות שנרשמו בפנקס התרופות או ביחידת האמ"ר של משרד הבריאות, ואושרו להתוויה הייעודית.

[חזרה](#)

12 בטיחות הצוות המטפל באנדוסקופים

- 12.1 אתר הטיפול באנדוסקופים יהיה מתוכנן כך שתתאפשר ניקוי וחיטוי ידני בצורה בטיחותית.
- 12.2 במהלך הניקוי והחיטוי על הצוות לפעול בהתאם להנחיות לאמצעי זהירות שגרתיים ולעבוד עם אמצעי מגן אישיים: כפפות מתאימות, חלוק מגן אטום לנוזלים, מגן פנים/משקפי מגן ומסיכה כירורגית.
- 12.3 הנחיות הבטיחות הכלליות והייחודיות לחומר נתון תהיינה תלויות על הקיר במקום בולט באתר והצוות מחויב בידיעתן.

[חזרה](#)

נוהל ארגוני		 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגינליים ורקטליים)	
דף 12 מתוך 20 דפים		

13 הדרכת הצוות לטיפול באנדוסקופים

- 13.1 הטיפול באנדוסקופים יעשה ע"י איש צוות מיומן.
- 13.2 בכל רכש של טכנולוגיה (אנדוסקופ, מכונה, חומרים) לפני השימוש בטכנולוגיה חייבת להתקיים הדרכה מובנית מתועדת ע"י נציג היצרן.
- 13.3 חובה על הצוות המטפל:
 - 13.3.1 להכיר על בורין את ההנחיות לטיפול באנדוסקופים הכלולות במסמך זה וההנחיות הספציפיות לטיפול באנדוסקופים שבאחריותם.
 - 13.3.2 לעבור הדרכה עיתית (פעם בשנה) ובכל פעם שמשתנה טכנולוגיה או משתנות הנחיות לטיפול באנדוסקופים. ההדרכה תכלול:
 - 13.3.2.1 הסיכונים הקשורים בהעברת זיהומים באמצעות אנדוסקופים.
 - 13.3.2.2 שיטות הטיפול באנדוסקופים שבאתר.
 - 13.3.2.3 הנחיות בטיחות בטיפול באנדוסקופים.

[חזרה](#)

14 תהליך בקרה על יישום הנוהל

- 14.1 בקרה רוטינית של אתרי הטיפול באנדוסקופים
- 14.2 שנתית ע"י היחידה לאפידמיולוגיה ובנוסף, דו שנתית ע"י צוות האס"ם.
- 14.3 באופן שוטף ע"י הנהלת האתר המשתמש באנדוסקופים.
- 14.4 לא נדרשת בקרת תהליך באמצעות תרבויות. במידה והוחלט על ביצוע בקרת תהליך באמצעות תרבויות יש לפעול על פי פרוטוקול כתוב לתהליך זה.
- 14.5 הנחיות פעולה יאושרו פעם בשנה ובכל עת שמוחלפת טכנולוגיה, ע"י מנהל האתר (מחלקה, מכון, מרפאה), אס"ם, הגורם האחראי על אחזקה רפואית ואחראי מניעת זיהומים.

[חזרה](#)

נוהל ארגוני		 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	מספר הנוהל: 8.3	
נושא: מכשור רפואי	תאריך אישור: מרץ 2013	
סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	תאריך עדכון: פברואר 2024	
שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגניליים ורקטליים)	מהדורה: 4 דף 13 מתוך 20 דפים	

15 מונחים והגדרות	
מונח	הגדרה
15.1 אנדוסקופ	מכשיר המאפשר הסתכלות לאיברים פנימיים או חללי גוף באמצעות סיבים אופטיים או מצלמת וידיאו זעירה, ועשוי להכיל תעלות וחלקים ייעודיים נוספים כמו ERCP (endoscopic retrograde cholangiopancreatography) ומכשירים דומים העונים לאב טיפוס זה.
15.2 אנדוסקופים חודרי רקמות או חללים סטריליים	אנדוסקופים כדוגמת ארתרוסקופים, ציסטוסקופים, תורקוסקופים, היסטרוסקופים, לפרוסקופים
15.3 אנדוסקופים חודרי חללי גוף לא סטריליים	אנדוסקופים חודרי ריריות כדוגמת אנדוסקופים של דרכי העיכול, ברונקוסקופים, סקופים של א.א.ג., אקו תוך ושטי (transesophageal echocardiography) וגליידסקופ
15.4 אנדוסקופ עם תעלה	מכשיר המכיל תעלת אוויר/מים ותעלת עבודה ועשוי להכיל תעלות וחלקים ייעודיים נוספים
15.5 ניקוי	הסרה מכנית של לכלוך מעל פני השטח החיצוני והפנימי
15.6 דטרגנט אנזימטי	חומר מפרק חלבונים ושומנים בפעול ה אנזימטית הפועל על פני השטח
15.7 חיטוי ברמה גבוהה	השמדת מיקרואורגניזמים, כולל חיידקים, גיפים ומיקובקטריות, למעט נבגים בכמות גדולה
15.8 עיקור	תהליך השמדת כל המיקרואורגניזמים, לרבות נבגים
15.9 מעקר	מכונה המבצעת עיקור בשיטה נתונה (עיקור בקיטור, בגז אתילן אוקסיד או בפלסמה)
15.10 מכונה אוטומטית לטיפול באנדוסקופים (AER, automatic endoscope reprocessor)	מכונה המבצעת ניקוי אנזימטי, חיטוי ברמה גבוהה וייבוש.
15.11 ריכוז מזערי יעיל (MEC Minimum Effective Concentration)	ריכוז חומר פעיל הנמוך ביותר בו תמיסת חומר חיטוי שנעשה בה שימוש עדיין יעילה. MEC נבדק באמצעות אינדיקטור ייעודי לתמיסה, לפני שימוש חוזר בתמיסת חיטוי, עפ"י הנחיות יצרן
15.12 כיסוי ייעודי	כיסוי חיצוני קשיח, סטרילי, חד פעמי על אנדוסקופ נקי ומחוטא לפני שימוש במטופל (מכונה בספרות "endosheath")

[חזרה](#)

		נוהל ארגוני
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	3 רפואה חובילה ואנושית MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגילניים ורקטליים)	
דף 14 מתוך 20 דפים		

16 אחריות וסמכות	
בעל תפקיד	אחריות וסמכות
16.1 הנהלת ביה"ח	אחראית לאספקת האמצעים הנדרשים לקיום הנהלים לטיפול באנדוסקופים בין מטופלים כולל מכשירים, מכונות, אמצעי מחשוב, חומרים וכוח אדם.
16.2 היחידה לאפידמיולוגיה	אחראית לקיים בקרה שנתית על יישום הנוהל באתרי פעילות אנדוסקופים בביה"ח ולדווח להנהלה מקומית ולהנהלת ביה"ח.
16.3 הנהלת האס"ם	- הדרכה שנתית של הצוות המטפל באנדוסקופים - הכשרה ומתן אישור לעבודה של כל איש צוות חדש - בקרה דו שנתית: • יישום הנוהל • לוודא שקיימות ומבוצעות הנחיות לאחזקה שוטפת של המכונות והמערכות ההנדסיות הנוספות (אוויר דחוס, מסנני מים) ובקרת תקינותן ותיעוד הבקרות. • הכנת הנחיות ספציפיות בהתבסס על סעיף העקרונות לטיפול באנדוסקופים מטיפוס נתון. • אישור בעת רכישת ציוד אנדוסקופים חדש.
16.4 מנהל מכון/מרפאה או אתר אחר בו מתבצעת פעילות אנדוסקופיה	- יישום הנוהל. - לוודא כי נפח הפעילות האנדוסקופית תואם מספר המכשירים, אמצעי הניקוי והחיטוי והזמן הנדרש לפעולות אלה. - לוודא הכשרת צוות קבוע לביצוע פעולות הניקוי החיטוי והעיקור. - לוודא הדרכות בסיסיות, שנתיות ועדכון הצוות המטפל באנדוסקופים ותיעודן. - לוודא שקיימות ומבוצעות הנחיות לאחזקה שוטפת של המכונות והמערכות ההנדסיות הנוספות (אוויר דחוס, מסנני מים) ובקרת תקינותן ותיעוד הבקרות. - לדווח להנהלת היחידה לאפידמיולוגיה ולמנהל האס"ם על זיהומים הקשורים בשימוש באנדוסקופים. - לערב את הנהלת האס"ם בכל רכש של ציוד חדש הקשורים לתפעול אנדוסקופים.
הצוות המטפל	- יישום הנוהל - תיעוד פעולות ההסתכלות הכוללות יכולת איתור מחזור חיטוי למכשיר ולמטופל בחשד להתפרצות (call-back).
העברת מידע בתוך ומחוץ לארגון תתבצע בדרך המבטיחה שמירה על פרטיות וחיסיון המידע.	

נוהל ארגוני		 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגילניים ורקטליים)	
דף 15 מתוך 20 דפים		

17 סימוכין

- 17.1 משרד הבריאות, מנהל רפואה, חוזר מס' 3/2017 "הנחיות לניקוי וחיטוי של מתמרי אולטרסאונד לדני (Transvaginal/endovaginal ultrasound) " ינואר 2017.
- 17.2 משרד הבריאות, מנהל רפואה, תיקון חוזר מנהל רפואה מס': 50/2013 "הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים), אוגוסט 2018.
- 17.3 משרד הבריאות, מנהל רפואה, תיקון חוזר מנהל רפואה 50/2013 "הנחיות לניקוי חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים בנוגע לשימוש בפקק תעלה ללקיחת ביופסיה במכשירי אנדוסקופיה" אוגוסט 2022.
- 17.4 Guidelines for design and construction of health care facilities. The Facility Guidelines Institute (FGI), 2022 edition.

18 כתיבה ואישור הנוהל

פעולה	שם ותפקיד	תאריך
כתיבה מהדורה מס' 1	איריס פפר – רכזת תחום אפידמיולוגיה	אוקטובר 2010
עדכון מהדורה מס' 4	ד"ר איריס פפר – רכזת תחום אפידמיולוגיה	ינואר 2024
אישור מהדורה מס' 4	ד"ר א.הניג – מנהלת היחידה לאפידמיולוגיה ומניעת זיהומים ד"ר חגית פדובה- סמנכ"ל איכות וביטחונות המטופל	פברואר 2024

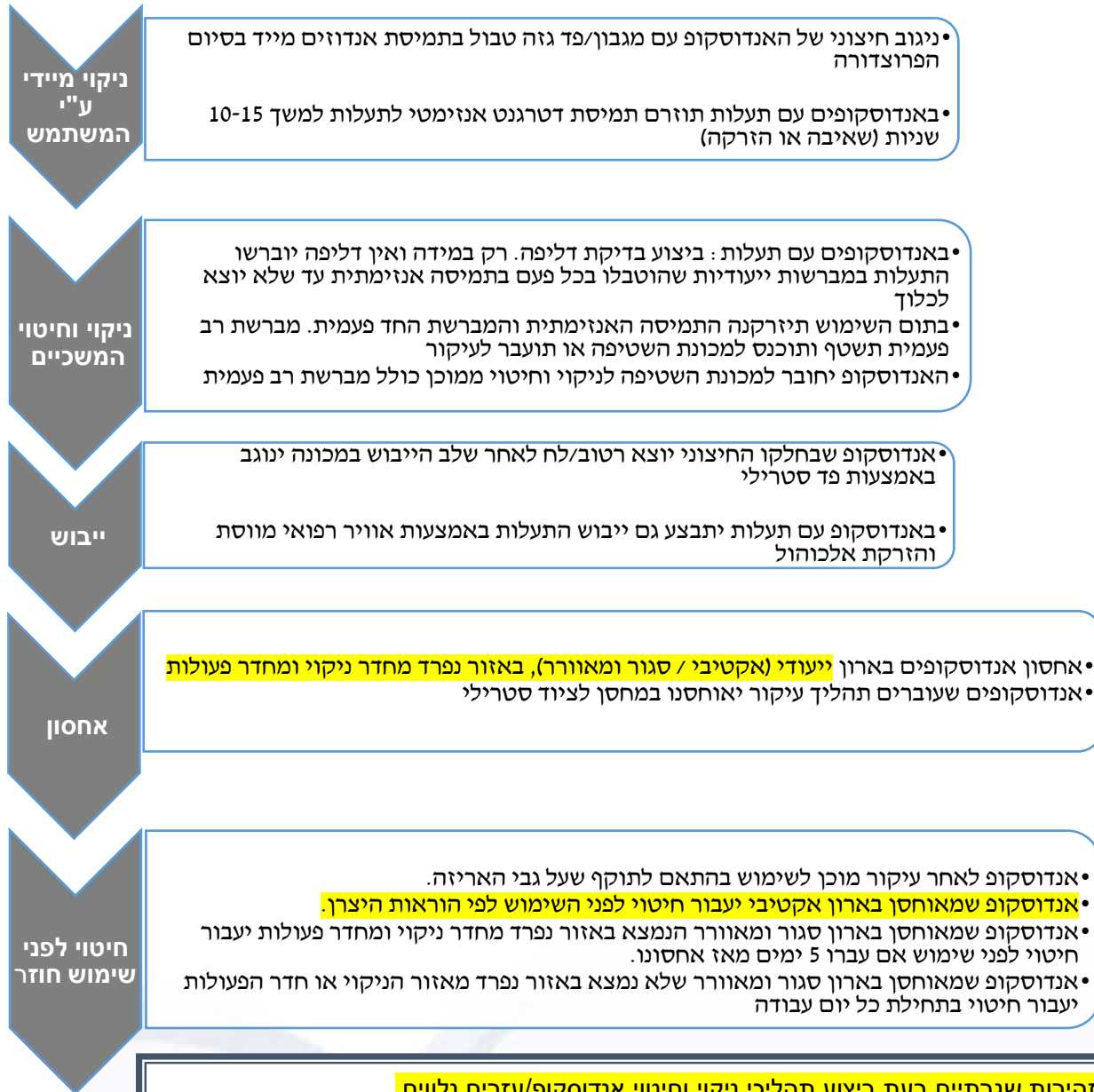
חזרה

19 נספחים

מספר הסעיף	שם הנספח
נספח מס' 1	ריכוז תהליכי ניקוי, חיטוי הטיפול באנדוסקופים
נספח מס' 2	ניקוי וחיטוי מתמר וגילני
נספח מס' 3	חיטוי ידני של אנדוסקופ (כולל מתמר רקטלי) ללא תעלות שאינו חודר רקמות סטריליות

נוהל ארגוני		 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגילניים ורקטליים)	
דף 16 מתוך 20 דפים		

נספח מס' 1 – ריכוז פעולות-ניקוי, חיטוי, ייבוש ואחסון אנדוסקופים

1. להשתמש באמצעי זהירות שגרתיים בעת ביצוע תהליכי ניקוי וחיטוי אנדוסקופ/עזרים נלווים.
2. יש לייעד אמצעי שינוע לאנדוסקופ נקי ולאנדוסקופ מלוכלך. אמצעי השינוע של האנדוסקופים יעברו תהליכי ניקוי וחיטוי בתום כל שימוש בתמיסת כלור בריכוז 1000ppm.
3. אנדוסקופ ועזרים נלווים המועברים להמשך תהליכי ניקוי ועיקור באס"ם יטופלו לאחר הניקוי המידי באמצעות הזרקת קצף אנזימטי לתעלת האנדוסקופ ועל האמצעים הנלווים.
4. השינוע לאס"ם יבוצע בהקדם, עד אז יאוחסן הצידו באתר ייעודי, במיכל ייעודי וסגור.

	נוהל ארגוני	 רפואה חובילה ואנושית 3 MEDICAL EXCELLENCE AND COMPASSIONATE CARE
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגניליים ורקטליים)	
דף 17 מתוך 20 דפים		

נספח מס' 2 – ניקוי וחיטוי מתמר וגילי

1. ניקוי המתמר

- 1.1. יתבצע מיד עם סיום הבדיקה
- 1.2. הסרת הכיסוי (קונדום) והשלכתו לפח, הסרת כפפות הבדיקה (שימוש בכפפות בדיקה משומשות לניקוי המתמר עלול לזהם אותו).
- 1.3. ביצוע היגיינת ידיים ועטיית כפפות נקיות.
- 1.4. ניגוב הגיל מהמתמר באמצעות מגבת נייר, חד פעמית, נקיה
- 1.5. ניקוי המתמר באמצעות מגבון ייעודי עם חומר אנזימטי Zutron multi-enzymatic foaming cleanser. פעולות ניגוב תוך הפעלת חיכוך קל למשך כ 30 שניות, כל פעם, באופן הבא:
 - 1.5.1. מגבון 1 - מכוון אזור אחיזת המתמר קצה המתמר.
 - 1.5.2. מגבון 2 – מכוון אזור אחיזת המתמר לכיוון הכבל (כ 1 מטר).
 - 1.6. להניח לייבוש או לייבש באמצעות מגבת נייר נקיה.

2. חיטוי המתמר

- 2.1. להניח על כף היד פד גזה סטרילי ועליו את המתמר. ביד השנייה, לשחרר 2 מנות של חומר חיטוי ממכל Tristel due על גבי הגזה.
- 2.2. להתחיל בפעולות ניגוב לפזר את חומר החיטוי על כל המשטחים תוך הפעלת חיכוך קל למשך 30 שניות, כל פעם, באופן הבא:
 - 2.2.1. מכיוון אחיזת המתמר עד קצה המתמר.
 - 2.2.2. מכוון אזור אחיזת המתמר לכיוון הכבל (1 מטר).
- 2.3. להמתין כ-30 שניות עד לייבוש מלא של הקצף על המתמר.
- 2.4. להסיר כפפות ולבצע היגיינת ידיים

3. תדירות

- 3.1. בתחילת יום לפני הבדיקה הראשונה.
- 3.2. בין מטופלות

4. ג'ל בדיקה

- 4.1. שימוש במכלי ג'ל חד פעמיים, לסיים המיכל עד תומו ולהשליכו לפח.
- 4.2. אין למלא מילוי חוזר של אותם המיכלים ממיכל גדול יותר או מהעברת התכולה בין מיכלים.

	נוהל ארגוני	
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגילניים ורקטליים)	
דף 18 מתוך 20 דפים		3

5. מערכת האולטרא סאונד

- 5.1. תנוקה ותחוטא בתכשיר ברמת חיטוי בינונית (כגון: אמוניה רבעונית-מגבוני Clinell)
 - 5.1.1. מקלדת, מסך מגע - בין מטופלות
 - 5.1.2. כלל חלקי המערכת
 - 5.1.2.1. לאחר כל מטופלת בבידוד מגע
 - 5.1.2.2. לפי הצורך כאשר נראה לכלוך, הפרשות
 - 5.1.2.3. באופן יסודי פעם בשבוע

6. היגיינת ידיים ושימוש בכפפות

- 6.1. לבצע היגיינת ידיים ולעטות כפפות נקיות מיד לפני הבדיקה
- 6.2. בתום בדיקת המטופלת ולפני הטיפול במכשיר יש להסיר כפפות ולבצע היגיינת ידיים. שימוש בכפפות בדיקה מזוהמות לניקוי המכשיר מזהם את המכשיר ומסכן את המנקה בזיהום עורו.
- 6.3. לפני הטיפול במכשיר יש לעטות כפפות נקיות ובתום הטיפול להסיר ולבצע היגיינת ידיים

נוהל ארגוני		
תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	מספר הנוהל: 8.3	
נושא: מכשור רפואי	תאריך אישור: מרץ 2013	
סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	תאריך עדכון: פברואר 2024	
שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגינליים ורקטליים)	מהדורה: 4 דף 19 מתוך 20 דפים	

נספח מס' 3 – ניקוי וחיטוי ידני של אנדוסקופ (כולל מתמר רקטלי) ללא תעלות

שאינו חודר רקמות סטריליות במידה ולא ניתן לבצע ניקוי וחיטוי ממוכנים

ניקוי קפדני של אנדוסקופ/מתמר רקטלי ללא תעלות הוא שלב מקדים הכרחי להליך חיטוי או עיקור.

1. ניקיון מיד

- 1.1. יבוצע מיד בתום פעולת ההסתכלות.
- 1.2. הסרת הקונדום (באם קיים) והשלכתו לפח סמוך.
- 1.3. ניגוב המכשיר באמצעות פד גזה/מגבון טבול בדטרגנט אנזימטי.
- 1.4. העברה מידית של המכשיר לחדר הניקוי במיכל העברה ייעודי, בנתיב שאינו מסכן בזיהום צוות, מטופלים או סביבה. העברה לאתר טיפול מרוחק מאתר הפעולה מחייבת מיכל סגור.

2. ניקוי המשכי

- 2.1. המכשיר יפורק למרכיביו והם יושרו (האנדוסקופ/מתמר והרכיבים הנלווים) במלואם בתמיסת הדטרגנט, לפי הוראות היצרן, למשך הזמן המוגדר ע"פ הוראות היצרנים (יצרן המכשיר/ים ייצרן של חומרי הניקוי).
- 2.2. במידה ובמתמר רקטלי יש תעלות, יוברשו באמצעות מברשת ייעודית טבולה בדטרגנט אנזימטי מספר פעמים עד שתצא נקיה משאריות לכלוך. לפני כל העברה בתעלה לטבול המברשת בדטרגנט.
- 2.3. המברשות תהיינה בגדלים המתאימים לגודל התעלות, חד פעמיות, או רב פעמיות הניתנות לעיקור או טיפול במכונה ייעודית.
- 2.4. תמיסת הניקוי תישפך לאחר השריה של המכשיר ולא תשמש להשריה נוספת.
- 2.5. הסרת הדטרגנט מהמכשיר במים זורמים וייבוש המכשיר במטלית נקיה.

3. חיטוי

- 3.1. במידה ולא קיים להשרות את כל חלקי האנדוסקופ לפי הוראות היצרן, בתמיסת חומר החיטוי ברמה גבוהה למשך הזמן הנדרש לפי הוראות היצרנים (אנדוסקופ וחומר החיטוי).
- 3.2. להקפיד לבדוק יעילות התמיסה באמצעות אינדיקטורים יעודים לפי הוראות היצרן.
- 3.3. לשטוף את המכשיר מחומר החיטוי - מי השטיפה יהיו מים מעוקרים או נקיים ממיקרואורגניזמים לאחר סינון במסנן עם גודל חלקיקים 0.1-0.2 מיקרון.

4. ייבוש

4. באמצעות פד גאזה סטרילי יבש.
- ככלל, חובה להשתמש בטכנולוגיה ו/או חומרי ניקוי וחיטוי המאושרים ע"י היצרנים ואמ"ר לחיטוי ברמה גבוהה ללא צורך בשטיפה, הכול עפ"י הנחיות היצרן.

	נוהל ארגוני	 3
מספר הנוהל: 8.3	תחום: אפידמיולוגיה ומניעת זיהומים	
תאריך אישור: מרץ 2013	נושא: מכשור רפואי	
תאריך עדכון: פברואר 2024	סיווג לסטנדרט אקרדיטציה: PCI-6; 6.1	
מהדורה: 4	שם נוהל: הנחיות לניקוי, חיטוי ועיקור של מכשירי הסתכלות תוך גופיים (אנדוסקופים, מתמרים וגינליים ורקטליים)	
דף 20 מתוך 20 דפים		

נספח מס' 5 – טיפול בלהב וידית לרינגוסקופ

1. להב הלרינגוסקופ יישמר בעגלת החייאה באריזתו המקורית מהאס"מ.
2. בדיקה יומית של תקינות הלרינגוסקופ תבוצע באופן הבא:
 - 2.1. ביצוע היגיינת ידיים
 - 2.2. בדיקת תקינות החיבור בין הלהב לבין הידית של הלרינגוסקופ תתבצע ע"י פתיחת פתח קטן באריזת הלהב בקצה הכהה שלו וחיבור הידית מבלי להוציאו מהאריזה.
 - 2.3. בסיום הבדיקה יש להדביק מדבקה על אריזת הלהב עם ציון תאריך פתיחת האריזה המקורי.
3. בתום שהשימוש
 - 3.1. לרינגוסקופ ידני יושלח לפח
 - 3.2. להב הלרינגוסקופ ישלח לעיקור באס"ם, ניקוי וחיטוי ידית הלרינגוסקופ במגבון ייעודי.